

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо приведення законодавства України у сфері насінництва та розсадництва у відповідність з європейськими та міжнародними нормами і стандартами (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 4, ст.39)

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є** :

I. Внести зміни до таких законів України:

1. У [Законі України "Про охорону прав на сорти рослин"](#) (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 23, ст. 163; 2007 р., № 1, ст. 1; 2014 р., № 6-7, ст. 80):

1) статтю 1 викласти в такій редакції:

"Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

автор сорту - фізична особа, яка безпосередньо вивела чи винайшла і поліпшила сорт;
батьківські компоненти - складові гібриду першого покоління (лінія, гібрид), що

використовувалися для його створення;

ботанічний таксон - таксономічна категорія, встановлена для відособленої групи рослин, споріднених між собою спільністю ознак, властивостей;

використання сорту - будь-яка дія щодо сорту, зазначена в цьому Законі в переліку дій, що потребують дозволу володільця патенту або, за його відсутності, власника майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту;

власник майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту - особа, якій належить упродовж визначеного цим Законом строку і засвідчене свідоцтвом про державну реєстрацію сорту майнове право інтелектуальної власності на поширення сорту рослин;

держава-учасниця - держава, що приєдналася до [Міжнародної конвенції з охорони нових сортів рослин](#), прийнятої 2 грудня 1961 року і переглянутої 10 листопада 1972 року, 23 жовтня 1978 року і 19 березня 1991 року;

Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні (далі - Реєстр сортів рослин України) - офіційний перелік сортів рослин, придатних для поширення в Україні;

експертний заклад - підприємство, установа або організація, уповноважені Компетентним органом на виконання окремих повноважень у сфері охорони прав на сорти рослин відповідно до цього Закону;

об'єкт заявки - сорт рослин, щодо якого подано заявку;

поширення сорту - комерційне розповсюдження посадкового матеріалу - матеріального носія сорту, занесеного до Реєстру сортів рослин України;

селекціонер - автор сорту, особа, яка має трудові чи цивільно-правові відносини з автором сорту щодо виведення або винайдення та поліпшення сорту, правонаступник (спадкоємець) першої або другої із зазначених вище осіб, залежно від конкретного випадку;

сорт рослин - окрема група рослин (клон, лінія, гібрид першого покоління, популяція) в рамках нижчого із відомих ботанічних таксонів (рід, вид, різновидність) незалежно від того, чи задовольняє вона умови виникнення правової охорони";

2) у назві статті 2 слова "про права" замінити словами "про охорону прав";

3) у статті 4 слово "виданими" замінити словом "прийнятими";

4) у статті 5 слово "захистом" замінити словом "охороною";

5) статті 6-9 викласти в такій редакції:

"Стаття 6. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері охорони прав на сорти

1. Кабінет Міністрів України:

спрямовує і координує роботу центральних органів виконавчої влади щодо виконання цього Закону;

видає нормативно-правові акти з питань охорони прав на сорти рослин;

організовує міжнародне співробітництво з питань охорони прав на сорти рослин;

утворює консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи для забезпечення ефективності реалізації своїх повноважень у сфері охорони прав на сорти рослин із забезпечення конституційних прав і свобод громадян України щодо регулювання їхніх майнових і немайнових відносин, що виникають у зв'язку з набуттям, здійсненням та захистом інтелектуальної власності на сорти рослин;

визначає порядок ведення Реєстру заявок, Реєстру патентів, Реєстру сортів рослин України;

здійснює інші повноваження, визначені цим Законом.

Стаття 7. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері охорони прав на сорти рослин (Контролюючого органу)

1. Контролюючий орган організовує та здійснює державний нагляд (контроль) у частині охорони прав на сорти рослин за:

дотриманням юридичними та фізичними особами вимог законодавства з охорони прав на сорти рослин у сфері виробництва, використання, зберігання, реалізації та розмноження сортів рослин;

веденням первинного насінництва власниками майнових прав інтелектуальної власності та підтримувачами сортів рослин;

проведенням експертизи заявки на сорт рослин;

ввезенням в Україну садивного матеріалу (насіння) незареєстрованих в Україні сортів рослин;

дотриманням особистого немайнового права авторства на сорт, майнового права власника сорту, права попереднього користування і права при відновленні прав на сорт, права на поширення сорту в Україні, прав автора сорту у разі відмови власника від майнового права на сорт, порядку вивезення з України посадкового матеріалу (насіння) сортів рослин, що містять об'єкт інтелектуальної власності, угоди, укладеної між роботодавцем та автором сорту щодо виплати справедливої винагороди;

здійснює інші повноваження, визначені цим Законом.

Стаття 8. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони прав на сорти рослин (Компетентного органу)

1. Компетентний орган:

забезпечує розвиток наукового та матеріально-технічного потенціалу у сфері охорони прав на сорти рослин;

узгоджує формування і виконання міжнародних науково-технічних програм і проектів з охорони прав на сорти рослин за спільними координаційними договорами;

сприяє розвитку інноваційної діяльності в галузі сортовивчення і охорони прав на сорти рослин;

дає державне замовлення на проведення науково-технічної експертизи у сфері охорони прав на сорти рослин;

узагальнює практику застосування законодавства про охорону прав на сорти рослин, розробляє пропозиції з його вдосконалення;

забезпечує організацію приймання заявок, проведення їх експертизи, приймає рішення щодо них;

забезпечує проведення державної реєстрації заявок, прав на сорти рослин, сортів і підтримувачів сортів рослин;

уповноважує підприємства, установи або організації на виконання окремих повноважень у сфері охорони прав на сорти рослин відповідно до цього Закону;

видає патенти на сорти рослин, свідоцтва про авторство на сорти рослин, свідоцтва про державну реєстрацію сорту рослин;

забезпечує ведення Реєстру заявок, Реєстру патентів, Реєстру сортів рослин України;

організовує перевірку збереженості сортів рослин;

забезпечує опублікування офіційних відомостей про видані патенти на сорти рослин і свідоцтва про авторство на сорти рослин, видає Каталог сортів рослин, придатних для поширення в Україні;

забезпечує опублікування офіційних відомостей про видачу ліцензії на використання сорту та передачу майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин;

здійснює міжнародне співробітництво у сфері правової охорони сортів рослин і представляє інтереси України з питань охорони прав на сорти рослин у міжнародних організаціях відповідно до законодавства;

організовує інформаційну та видавничу діяльність у сфері охорони прав на сорти рослин;

організовує науково-дослідні роботи у сфері охорони прав на сорти;

організовує роботу щодо підготовки і перепідготовки кадрів державної системи охорони прав на сорти рослин;

організовує післяреєстраційне вивчення сортів, розмноження нових і перспективних сортів рослин;

затверджує галузеві та міжгалузеві програми науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт у сфері охорони прав на сорти рослин;

затверджує нормативні документи галузевого призначення на продукцію, процеси, послуги у разі відсутності національних стандартів або необхідності встановлення вимог, що перевищують чи доповнюють вимоги національних стандартів;

організовує та бере участь у міжнародних заходах наукового спрямування (форуми, симпозіуми, конференції тощо), координує участь наукових установ у діяльності іноземних та міжнародних наукових товариств, асоціацій і союзів на правах їх членів у сфері інтелектуальної власності на сорти рослин;

здійснює інші повноваження, визначені цим Законом.

Стаття 9. Уповноваження підприємств, установ, організацій на виконання окремих повноважень у сфері охорони прав на сорти рослин

1. Компетентний орган може уповноважувати підприємства, установи, організації на виконання повноважень у сфері прав на сорти рослин, закріплених цим Законом за Компетентним органом, якщо підприємство, установа, організація відповідають таким вимогам:

є юридичною особою - резидентом України;

може підтвердити відповідний рівень компетентності;
має належну кількість кваліфікованого персоналу, який працює на постійних умовах, достатню для проведення експертизи заявки на сорт;
не є суб'єктом насінництва та розсадництва;
не використовує фінансові та матеріальні ресурси заявника;
має належне інформаційно-технічне забезпечення для проведення експертизи заявки на сорт;
має акредитовані лабораторії (центри);
має систему управління якістю;
не має комерційної або іншої заінтересованості щодо об'єктів заявки;
має належну матеріально-технічну базу та інші об'єкти інфраструктури, необхідні для виконання повноважень у сфері прав на сорти рослин, на виконання яких надається уповноваження.

2. Порядок підтвердження підприємствами, установами, організаціями відповідного рівня компетентності, вимоги щодо кількості кваліфікованого персоналу, який працює на постійній основі, вимоги до фінансових та матеріальних ресурсів, акредитованих лабораторій та системи управління якістю, перелік документів, необхідних для отримання уповноваження, та порядок їх подачі затверджуються Компетентним органом.

3. У разі прийняття рішення про уповноваження підприємства, установи, організації Компетентний орган видає організаційно-розпорядчий акт, в якому зазначаються:

найменування юридичної особи, яку уповноважено на виконання окремих повноважень Компетентного органу;

строк уповноваження;

перелік повноважень у сфері прав на сорти рослин, на виконання яких надається уповноваження;

умови, за яких уповноваження може бути припинене або відкликане;

порядок координації дій між Компетентним органом та експертним закладом.

4. Експертні заклади регулярно або за відповідним запитом Компетентного органу звітують про результати своєї діяльності у сфері охорони прав на сорти рослин.

5. Компетентний орган щорічно проводить аудит діяльності експертних закладів щодо виконання ними окремих повноважень у сфері охорони прав на сорти рослин. У разі виявлення за результатами аудиту порушень Компетентний орган встановлює строк для їх усунення. Якщо експертний заклад не вживає заходів з усунення таких порушень протягом встановленого строку, Компетентний орган відкликає уповноваження експертного закладу.

6. Компетентний орган оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті організаційно-розпорядчий акт про уповноваження експертного закладу не пізніше наступного дня після його прийняття, а також перелік експертних закладів, уповноважених на виконання окремих повноважень у сфері охорони прав на сорти рослин.

7. Експертні заклади не можуть бути уповноважені Компетентним органом на виконання повноважень щодо:

прийняття рішень щодо заявок;

видачі охоронних документів, що засвідчують права на сорт;

затвердження нормативних документів галузевого призначення на продукцію, процеси, послуги у разі відсутності національних стандартів або необхідності встановлення вимог, що перевищують чи доповнюють вимоги національних стандартів;

надання державного замовлення на проведення науково-технічної експертизи у сфері прав на сорти рослин;

представництва інтересів України з питань охорони прав на сорти рослин у міжнародних організаціях";

6) у статті 11:

в абзаці першому частини третьої слово "(селекціонер)" виключити;

у частині четвертій:

в абзаці четвертому слова "придатність на поширення" замінити словами "придатність сорту для поширення";

абзац п'ятий доповнити словами "рослин України";

7) у статті 14 слова "центральною органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони прав на сорти рослин" замінити словами "Кабінетом Міністрів України";

8) статті 15-18 і 19¹ викласти в такій редакції:

"Стаття 15. Загальні положення порядку набуття прав на сорт рослин

1. Права на сорт набуваються в Україні шляхом подання до Компетентного органу заявки, експертизи заявки та державної реєстрації прав.

2. Набуття прав на сорт в іноземних державах здійснюється незалежно від набуття таких прав в Україні.

3. Від імені авторів сортів, заявників, володільців патентів та власників майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту у відносинах, врегульованих цим Законом, можуть виступати їх представники, зокрема представники з питань інтелектуальної власності, зареєстровані відповідно до положення про них, затвердженого Кабінетом Міністрів України. У такому разі відносини з представниками вважаються відносинами відповідно з авторами, заявниками, володільцями патентів та власниками майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту.

Стаття 16. Право автора сорту

1. Право на подання заявки на сорт рослин належить автору сорту, якщо інше не передбачено цим Законом або договором.

2. Якщо сорт створили спільно кілька авторів, вони мають право на подання спільної заявки, якщо інше не передбачено договором між ними. Відмова одного чи кількох авторів від здійснення права на подання заявки не припиняє такого права в решти співавторів сорту.

3. У разі перегляду умов договору стосовно складу авторів сорту Компетентний орган за спільним клопотанням осіб, зазначених у заявці як авторів, а також авторів, не зазначених у заявці, вносить зміни до відповідних документів у встановленому порядку за умови надходження клопотання до прийняття рішення про державну реєстрацію прав на сорт та сплати відповідного збору.

4. Автору сорту належать права авторства, які є особистими немайновими правами і охороняються безстроково згідно із статтею 37 цього Закону.

Стаття 17. Право роботодавця (замовника)

1. Якщо сорт створено автором сорту у зв'язку з виконанням трудового договору (контракту) чи договору про створення сорту за замовленням, то, в разі якщо трудовим договором (контрактом) чи договором про створення сорту за замовленням між роботодавцем (замовником) і автором сорту не передбачено інше, право на подання заявки на сорт належить автору сорту та роботодавцю (замовнику) спільно.

Роботодавець (замовник) може передати право на подання заявки на сорт рослин на підставі закону або договору.

2. Якщо сорт створено автором сорту у зв'язку з виконанням трудового договору (контракту) чи договору про створення сорту за замовленням, роботодавець (замовник) має право вимагати від автора сорту письмового повідомлення про одержаний ним сорт з повним описом такого сорту, якщо трудовим договором (контрактом) чи договором про створення сорту за замовленням не передбачено інше.

3. Якщо трудовим договором або договором про створення за замовленням між роботодавцем і селекціонером передбачено право на подання заявки тільки роботодавцем, він повинен, якщо трудовим договором (контрактом) чи договором про створення сорту за замовленням не передбачено інше, протягом 60 днів з дня отримання повідомлення автора сорту подати до Компетентного органу заявку на сорт чи передати право на подання заявки іншій особі або прийняти рішення про збереження відомостей про сорт як конфіденційної інформації або комерційної таємниці. У цей самий строк роботодавець повинен укласти з автором сорту письмовий договір щодо розміру та умови виплати йому справедливої винагороди (роялті) відповідно до економічної цінності сорту та іншої його вигоди, якщо трудовим договором (контрактом) чи договором про створення сорту за замовленням не передбачено інше. Компетентний орган може встановлювати мінімальні ставки зазначеної винагороди.

4. Якщо роботодавець (правонаступник роботодавця) не виконає зазначених у частині третій цієї статті вимог у встановлений строк чи не використовуватиме сорт, зберігаючи відомості про нього як конфіденційну інформацію більше чотирьох років з дня одержання повідомлення автора сорту, то право на подання заявки і одержання патенту переходить до автора сорту, а за роботодавцем залишається переважне право на придбання невиключної ліцензії на використання сорту, якщо трудовим договором (контрактом) чи договором про створення сорту за замовленням не передбачено інше.

5. Суперечки щодо умов одержання автором сорту від роботодавця (замовника) винагороди та її розміру вирішуються в судовому порядку.

Стаття 18. Право правонаступника (спадкоємця)

1. Право на подання заявки на сорт рослин має відповідно правонаступник (спадкоємець) автора або роботодавця (замовника)";

"Стаття 19. Право будь-якої особи

1. Будь-яка особа може подати заявку на набуття майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту, віднесеного до загальновідомих, без набуття майнових прав інтелектуальної власності на такий сорт, засвідчених патентом";

9) у статті 20:

частину першу викласти в такій редакції:

"1. Заявка на сорт подається до Компетентного органу особою, яка має на це право, згідно із статтями 16, 17 і 18 цього Закону.

Якщо заявника можна ідентифікувати як селекціонера на підставі інформаційного обміну між компетентними органами держав-учасниць або державами - членами Міжнародного союзу з охорони нових сортів рослин, договір про передачу права на подання заявки не вимагається";

абзац дванадцятий частини третьої виключити;

включити частину четверту такого змісту:

"4. У порядку, встановленому Компетентним органом, до заявки додаються зразки посадкового матеріалу об'єкта заявки в кількості та якості, необхідних для проведення його кваліфікаційної експертизи та зберігання.

Зразки посадкового матеріалу батьківських компонентів об'єкта заявки не додаються. Компетентний орган може затребувати зразки посадкового матеріалу батьківських компонентів об'єкта заявки у випадках та порядку, встановлених Кабінетом Міністрів України.

За зверненням заявника Компетентний орган враховує результати експертизи батьківських компонентів, проведеної компетентним органом будь-якої іншої держави-учасниці";

частину п'яту викласти в такій редакції:

"5. Автор сорту має право вимагати, щоб його не згадували як автора в будь-якій публікації про заявку чи патент.

Якщо трудовим договором (контрактом) або договором про створення за замовленням між автором і роботодавцем передбачено відмову автора (авторів) від особистих немайнових прав інтелектуальної власності на сорт, а в заяві не зазначено наміру набути немайнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, ім'я та адреса місця проживання автора (авторів) у заявці можуть не зазначатися";

частину шосту виключити;

10) в абзаці першому частини першої статті 21 слово "всіх" виключити;

11) абзаци перший і другий частини першої статті 23 після слова "органом" доповнити словами "або експертним закладом";

12) у статті 25:

частини другу і третю викласти в такій редакції:

"2. Експертиза заявки проводиться Компетентним органом або експертним закладом у порядку, встановленому цим Законом.

3. Експертиза заявки складається з формальної експертизи (експертизи за формальними ознаками) та кваліфікаційної (технічної) експертизи";

доповнити частиною шостою такого змісту:

"6. Компетентний орган або експертний заклад зобов'язані письмово повідомити заявника про результати розгляду кожного окремого клопотання, що надійшло від заявника";

13) у статті 26:

у частині першій слова "центральною органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони прав на сорти рослин" замінити словами "Компетентним органом";

пункт "д" частини другої виключити;

пункт "а" частини третьої викласти в такій редакції:

"а) протягом десяти календарних днів заявнику надсилаються:

повідомлення про прийняття заявки до розгляду (із зазначенням її номера та дати подання) та ввезення дослідних зразків сортів (із зазначенням необхідної кількості) для цілей експертизи заявки;

повідомлення щодо сум зборів, які має сплатити заявник, та реквізити для сплати";

частину четверту викласти в такій редакції:

"4. У разі надходження матеріалів, на підставі яких дата подання заявки не може бути встановлена, заявка вважається неподаною, про що протягом десяти календарних днів

заявнику надсилається експертний висновок із зазначенням дати надходження матеріалів. Перше повідомлення про результати формальної експертизи повинно бути надіслано Компетентним органом заявникові не пізніше трьох місяців з дати одержання ним матеріалів заявки";

пункт "а" частини п'ятої викласти в такій редакції:

"а) заявнику протягом десяти календарних днів надсилається експертний висновок про позитивні результати формальної експертизи і про початок проведення кваліфікаційної експертизи";

частину шосту виключити;

14) статтю 27 викласти в такій редакції:

"Стаття 27. Кваліфікаційна експертиза

1. Кваліфікаційна експертиза передбачає проведення комплексу досліджень, необхідних для підготовки експертного висновку за заявкою та прийняття рішення щодо державної реєстрації сорту і прав на нього.

2. Кваліфікаційна експертиза розпочинається після отримання заявником експертного висновку про позитивні результати формальної експертизи за умови оплати послуг експертного закладу.

Оплата послуг з проведення кваліфікаційної експертизи здійснюється на договірних умовах за кожен рік експертизи протягом двох місяців з дня отримання звіту про результати експертизи попереднього року.

Заявник має право звернутися до Компетентного органу або експертного закладу із заявою про перенесення строку початку кваліфікаційної експертизи.

3. Розмір плати за послуги з проведення кваліфікаційної експертизи для сортів, що не проходять у Компетентному органі або експертному закладі експертизу на придатність сорту для поширення, є меншим від розміру плати за аналогічні продукти для сортів, що проходять таку експертизу.

4. Під час проведення кваліфікаційної експертизи:

а) проводиться експертиза запропонованої назви сорту в порядку, визначеному статтею 28 цього Закону;

б) визначається новизна сорту відповідно до частин третьої і четвертої статті 11 цього Закону.

Якщо в заяві зазначено намагання набути майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин та майнове право інтелектуальної власності на поширення сорту рослин і встановлено, що новизна втрачена, заявникові надсилається експертний висновок про неможливість набуття майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин з цієї причини і продовження кваліфікаційної експертизи з метою набуття майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту рослин;

в) визначається відповідність сорту критеріям відмінності, однорідності та стабільності відповідно до частин п'ятої, шостої і сьомої статті 11 цього Закону, а Компетентний орган визначає переліки родів і видів, сорти яких проходять цю експертизу;

г) відповідно до положень статті 29 цього Закону проводиться експертиза на придатність сорту для поширення;

г) розглядаються у порядку, визначеному статтею 30 цього Закону, можливі заперечення третіх осіб проти набуття прав на сорт.

5. За результатами кваліфікаційної експертизи у порядку, визначеному статтею 31 цього Закону, формулюється обґрунтований експертний висновок за заявкою і

Компетентний орган приймає рішення про державну реєстрацію сорту і видачу патенту або рішення про відмову в реєстрації сорту і видачі патенту.

6. Під час проведення кваліфікаційної експертизи Компетентний орган або експертний заклад зобов'язаний направляти заявнику щорічний звіт про хід кваліфікаційної експертизи з відповідними роз'ясненнями.

Під час проведення кваліфікаційної експертизи Компетентний орган або експертний заклад має право направити заявнику запит про надання додаткових матеріалів, інформації, документів, зразків, необхідних для встановлення новизни, відмінності, однорідності і стабільності сорту.

Якщо протягом двох місяців з дня одержання заявником відповідного запиту він не надає додаткових матеріалів, інформації, документів, зразків, необхідних для встановлення новизни, відмінності, однорідності і стабільності сорту, Компетентний орган або експертний заклад приймає рішення про відкликання заявки та надсилає заявнику повідомлення про відкликання заявки.

Строк, пропущений з поважних причин, поновлюється за умови подання заявником клопотання протягом 12 місяців з дати його закінчення та сплати відповідного збору";

15) включити частину другу статті 28 такого змісту:

"2. Під час експертизи заявки на сорт заявник має право зазначати в матеріалах заявки селекційний код як назву сорту";

16) статтю 29 викласти в такій редакції:

"Стаття 29. Експертиза на придатність сорту для поширення

1. Компетентний орган визначає перелік родів і видів, сорти яких проходять експертизу на придатність сорту для поширення. Щодо сортів родів і видів, які не увійшли до вищезазначеного переліку, рішення приймається на підставі інформації, наданої заявником.

2. Експертиза на придатність сорту для поширення проводиться Компетентним органом або експертним закладом за умови попередньої сплати відповідного збору.

3. Визначення придатності сорту для поширення виконується відповідно до статті 14 цього Закону.

4. Дослідні зразки сортів, які ввозяться в Україну для цілей експертизи заявки, не обкладаються ввізним митом і не підлягають квотуванню, ліцензуванню і сертифікації та державній санітарно-гігієнічній експертизі, а карантинний огляд цих зразків здійснюється безоплатно. Митне оформлення зразків сортів здійснюється без сертифікатів відповідності на основі документального підтвердження від Компетентного органу, що ці зразки ввозяться для проведення експертизи заявки (повідомлення про прийняття заявки до розгляду та ввезення дослідних зразків сортів для цілей експертизи заявки).

5. Компетентний орган або експертний заклад зобов'язаний щорічно повідомляти заявника про результати експертизи сорту, а також надавати йому коментарі до результатів експертизи.

6. Якщо Компетентний орган або експертний заклад вважає результати експертизи недостатніми для складення експертного висновку за заявкою, він має право за погодженням із заявником продовжити строк експертизи, але не більше ніж на один календарний рік.

7. Якщо експертиза сорту проводиться експертним закладом, її результати повинні передаватися виключно Компетентному органу та заявнику. Будь-яке інше використання результатів експертизи можливе лише з дозволу заявника";

17) у статті 33:

абзац другий частини першої після слів "Реєстр сортів" і "Реєстру сортів" доповнити словами "рослин України";

абзац перший частини другої після слів "Реєстр сортів" доповнити словами "рослин України";

18) статтю 34 після слів "Реєстру сортів" доповнити словами "рослин України";

19) у статті 35:

у частині першій слово "місячний" замінити словом "десятиденний";

частину п'яту викласти в такій редакції:

"5. Патент, свідоцтво про державну реєстрацію, свідоцтво про авторство на сорти родів і видів, не включених до переліку родів і видів, сорти яких проходять експертизу на відповідність сорту критеріям відмінності, однорідності та стабільності, а також експертизу на придатність сорту для поширення, видаються під відповідальність заявників за відповідність сорту критеріям, визначеним цим Законом";

20) текст статті 36 викласти в такій редакції:

"Заявник має право оскаржити будь-яке рішення, дії чи бездіяльність Компетентного органу або експертного закладу щодо заявки до суду";

21) статтю 38 викласти в такій редакції:

"Стаття 38. Право на поширення сорту в Україні

1. Право на поширення сорту в Україні виникає з дня прийняття рішення про державну реєстрацію майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту. Щодо сортів родів і видів, не віднесених до переліку родів і видів, сорти яких проходять експертизу на придатність сорту для поширення, що затверджується Компетентним органом, рішення про державну реєстрацію прав на сорт є одночасно рішенням про державну реєстрацію сорту.

Власник майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту має право передати своє право на поширення сорту на підставі договору будь-якій особі.

2. Сорти, не внесені до Реєстру сортів рослин України, забороняється поширювати в Україні, якщо інше не встановлено законом";

22) частину другу статті 47 викласти в такій редакції:

"2. Будь-яка особа має право розмножувати у своєму господарстві, що не вважається порушенням майнових прав володільця патенту та власника майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту, для власних потреб зібраний матеріал, одержаний нею у своєму господарстві шляхом вирощування сорту, що охороняється, чи сорту, на який поширюється дія частини третьої статті 39 цього Закону, за умови належності сорту до одного з таких ботанічних родів і видів:

Боби (*Vicia faba* L. var. *minor*; var. *major* Harz);

Горох посівний (*Pisum sativum* L.);

Горошок посівний (вика) (*Vicia sativa* L.);

Жито посівне (*Secale cereale* L.);

Картопля (*Solanum tuberosum* L.);

Конюшина олександрійська (*Trifolium alexandrinum* L.);

Конюшина перевернута (персидська) (*Trifolium resupinatum* L.);

Люпин жовтий (*Lupinus luteus* L.);

Люцерна посівна (*Medicago sativa* L.);

Льон низький (олійний) (*Linum humile* Mill.), включаючи льон звичайний (довгунець) (*Linum usitatissimum* L.);

Нут звичайний (*Cicer arietinum* L.);

Овес посівний (*Avena sativa* L.);
Очеретянка канарська (*Phalaris canariensis* L.);
Пажитниця багатоквіткова (пайграс) (*Lolium multiflorum* Lam.);
Пшениця м'яка (*Triticum aestivum* L. emend. Fiori et Paol.);
Пшениця спельта (*Triticum spelta* L.);
Пшениця тверда (*Triticum turgidum* L. subsp. *durum* (Desf.) Husn.);
Ріпак (*Brassica napus* L. *oleifera*);
Редька (*Raphanus sativus* L.);
Рис посівний (*Oriza sativa* L.);
Тритикале (*Triticosecale*);
Ячмінь звичайний (*Hordeum vulgare* L.);

23) статтю 48 викласти в такій редакції:

"Стаття 48. Обов'язки володільця патенту та власника майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту

1. Володільць патенту та власник майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту повинні добросовісно користуватися своїми майновими правами.

2. Володільць патенту протягом усього терміну чинності патенту або за відсутності володільця патенту - власник майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту забезпечує збереженість сорту чи його вихідних компонентів.

3. На запит Компетентного органу або експертного закладу володільць патенту або за відсутності володільця патенту - власник майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту зобов'язаний надати інформацію, документи, матеріал, зразки сорту, що охороняється (у тому числі батьківські компоненти сорту), з метою:

а) перевірки збереженості сорту;
б) визначення та оновлення офіційного зразка сорту;
в) проведення порівняльної експертизи між сортами;
г) визначення відповідності сорту морфологічним ознакам, визначеним при його реєстрації.

4. Компетентний орган може зобов'язати володільця патенту зберігати офіційний зразок об'єкта заявки";

24) у статті 50:

частини першу і другу після слів "Реєстрі сортів" доповнити словами "рослин України";
частину четверту і абзац другий частини шостої доповнити словами "рослин України";

25) частину третю статті 56 викласти в такій редакції:

"3. Збори сплачуються до державного бюджету та використовуються на покриття витрат за дії, пов'язані з охороною прав на сорти рослин";

26) у тексті Закону слова "Уповноважений орган" в усіх відмінках замінити словами "Компетентний орган" у відповідному відмінку.

2. Пункт 127 Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердженого Законом України "Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 47, ст. 532; 2014 р., № 23, ст. 873), викласти в такій редакції:

"127. Підтвердження на ввезення в Україну та вивезення з України насіння і садивного матеріалу, не внесеного до Реєстру сортів рослин України та/або до Реєстру сортів рослин Організації економічного співробітництва та розвитку для селекційних, дослідних робіт і експонування".

3. У [Законі України "Про насіння і садивний матеріал"](#) (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 42, ст. 585):

1) [абзац другий](#) преамбули викласти в такій редакції:

"Дія цього Закону не поширюється на діяльність фізичних осіб щодо виробництва, зберігання, транспортування та/або використання насіння та садивного матеріалу для задоволення власних потреб, не пов'язаних із здійсненням господарської діяльності, а також на обіг насіння і садивного матеріалу генетично модифікованих організмів (рослин), що регулюється спеціальним законодавством";

2) [статті 1-4](#) викласти в такій редакції:

"Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

насіння - рослинний матеріал, що використовується для сівби, включаючи власне насіння (насінину), плоди, супліддя;

садивний матеріал - рослини та їхні вегетативні органи (частини), придатні для відтворення цілісного організму рослин;

насінництво - галузь рослинництва, що забезпечує розмноження та виробництво насіння і садивного матеріалу сортів рослин;

первинні ланки насінництва - посіви (насадження) розсадників добору і розмноження визнаного сорту добазового насіння;

розсадництво - галузь рослинництва, що забезпечує виробництво, створення маточних насаджень;

первинні ланки розсадництва - маточні насадження багаторічних рослин, створені з використанням вихідного садивного матеріалу визнаних сортів у базових розсадниках, і садивний матеріал, що з них отримується;

категорія насіння і садивного матеріалу - насіння і садивний матеріал, отримані на певному етапі відтворення сорту.

Категорії насіння і садивного матеріалу:

добазове насіння - насіння первинних ланок насінництва, що використовують для подальшого його розмноження і отримання базового насіння;

базове насіння - генерації насіння, отримані від послідовного розмноження добазового насіння;

сертифіковане насіння - генерації насіння, отримані від послідовного розмноження базового насіння.

До насіння категорій добазове, базове і сертифіковане належать насіння картопля та лікарські рослини;

вихідний садивний матеріал багаторічних рослин - безвірусні рослини або частини рослин сортів, клонів, створені внаслідок селекційної роботи для подальшого розмноження;

базовий садивний матеріал багаторічних рослин - безвірусні рослини або частини рослин сортів, клонів, отримані від послідовного розмноження вихідного садивного матеріалу і призначені для створення маточних насаджень;

сертифікований садивний матеріал багаторічних рослин - безвірусні рослини сортів, клонів, отримані від розмноження базового садивного матеріалу і призначені для закладення промислових насаджень.

До садивного матеріалу категорій вихідний, базовий, сертифікований належать виноград, хміль, плодові, ягідні, горіхоплідні, малопоширені, декоративні та лісові рослини;

пакування - процес затарювання (фасування) певної маси насіння або кількості садивного матеріалу в упаковку (контейнер);

етикетка - ярлик, виготовлений із спеціального паперу чи іншого матеріалу і призначений для маркування насіння, який закріплюється ззовні та, за бажанням виробника, вкладається всередину упаковки (контейнера);

маркування - нанесення на етикетку інформації про назву ботанічного таксону, сорт, номер партії, категорію, генерацію, рік та місяць пакування, а також іншої інформації згідно з вимогами законодавства у сфері насінництва та розсадництва;

сортіві якості насіння і садивного матеріалу - сукупність морфологічних ознак, за якими визначається належність рослини до відповідного сорту;

посівні якості насіння - сукупність показників, що характеризують придатність насіння до сівби;

товарні якості садивного матеріалу - сукупність біометричних показників садивного матеріалу, у тому числі санітарного стану, згідно з якими ведеться сортування і визначення господарської придатності садивного матеріалу;

розсадники добору - ланка розмноження насіння, що відбирається від кращих рослин для подальшого закладення розсадників розмноження;

розсадники розмноження - ланки розмноження насіння, отримані з розсадників добору; реалізація насіння або садивного матеріалу - діяльність юридичних осіб та/або фізичних осіб - підприємців з продажу та/або постачання насіння або садивного матеріалу;

кондиційне насіння - насіння, сортіві та посівні якості якого відповідають вимогам, встановленим законодавством у сфері насінництва та розсадництва;

некондиційне насіння - насіння, сортіві та посівні якості якого не відповідають вимогам, встановленим законодавством у сфері насінництва та розсадництва;

генерація насіння - насіннєве покоління в межах певної категорії;

система насінництва та розсадництва - комплекс взаємопов'язаних організаційних, наукових і агротехнологічних заходів, спрямованих на забезпечення виробництва, реалізації та використання насіння і садивного матеріалу сортів рослин;

Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні (далі - Реєстр сортів рослин України) - офіційний перелік сортів рослин, придатних для поширення в Україні;

Перелік сортів рослин Організації економічного співробітництва та розвитку (далі - Перелік сортів рослин ОЕСР) - офіційний перелік сортів рослин, визнаних придатними для сертифікації країнами, що приєдналися до насіннєвих схем Організації економічного співробітництва та розвитку;

Державний реєстр суб'єктів насінництва та розсадництва (далі - Реєстр суб'єктів насінництва та розсадництва) - перелік суб'єктів насінництва та розсадництва, які виробляють насіння та/або садивний матеріал для реалізації відповідно до вимог цього Закону;

польове оцінювання - оцінювання стану та сортівих якостей насіннєвих посівів, багаторічних насаджень, насіння і садивного матеріалу;

державний нагляд (контроль) - діяльність відповідного центрального органу виконавчої влади у межах його повноважень щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства у сфері насінництва та розсадництва;

сортівий контроль - комплекс заходів із визначення сортівих якостей насіння, садивного матеріалу або маточних насаджень багаторічних рослин;

насіннєвий контроль - державний та внутрішньогосподарський контроль сортів і посівних якостей насіння, сортів і товарних якостей садивного матеріалу;

ділянковий (грунтовий) сортовий контроль - оцінювання відповідності рослин, отриманих від насіння контрольної проби, рослинам, отриманим від насіння стандартного зразка, або офіційному опису сорту;

лабораторний сортовий контроль - встановлення належності вегетативних та генеративних органів рослин до відповідного сорту;

державний резервний насіннєвий фонд - запас базового та сертифікованого насіння; оновлення насіння і садивного матеріалу - періодична заміна сертифікованого насіння, маточних насаджень багаторічних рослин у порядку сортозаміни або сортооновлення;

проба - необхідна кількість насіння або частин рослин (вегетативні та генеративні органи) відповідного сорту, відібраних із загальної кількості для обстеження та аналізу;

контрольна проба - зразок, сформований з проби для безпосереднього висіву на контрольних ділянках для ділянкового (грунтового) та лабораторного сортового контролю;

сільськогосподарські рослини - рослини, представлені сортами (гібридами), що використовуються для виробництва сільськогосподарської сировини і продуктів харчування;

багаторічні рослини - рослини, розвиток яких відбувається понад два вегетаційні періоди;

лісові рослини - лісові дерева і кущі, що використовуються в лісовому господарстві;

декоративні рослини - квіти, газонні трави, цибулини, бульбоцибулини, сіянці і саджанці, живці, мікроживці та рослини-регенеранти, що використовуються в декоративних цілях;

лікарські рослини - дикорослі та культурні рослини або їхні частини (насіння, бруньки, квіти, плоди, стебла, кореневища), що використовуються в медицині для виготовлення лікарських препаратів;

сертифікація насіння і садивного матеріалу - комплекс заходів, спрямованих на визначення сортів і посівних якостей насіння та сортів і товарних якостей садивного матеріалу з метою документального підтвердження відповідності вимогам законодавства у сфері насінництва та розсадництва;

сертифікат на насіння - документ про відповідність, що засвідчує сортові або посівні якості насіння;

сертифікат на садивний матеріал - документ про відповідність, що засвідчує сортові або товарні якості садивного матеріалу;

лісонасіннева база - природні та штучно створені насадження з цінними спадковими ознаками, призначені для заготівлі лісового насіння;

арбітражне (експертне) визначення посівних якостей насіння і товарних якостей садивного матеріалу - процедура, що проводиться шляхом аналізу проб, відібраних від партії насіння та/або садивного матеріалу, і встановлює відповідність посівних якостей насіння і товарних якостей садивного матеріалу вимогам законодавства у сфері насінництва та розсадництва;

насіннєві схеми Організації економічного співробітництва та розвитку (далі - насіннєві схеми ОЕСР) - схеми сортової сертифікації ОЕСР або контролю за обігом насіння в міжнародній торгівлі;

аудитор із сертифікації (агроном-інспектор) - фізична особа, яка отримала свідоцтво аудитора з сертифікації (агронома-інспектора) та включена до Реєстру аудиторів із сертифікації (агрономів-інспекторів);

сертифікат на насіння Організації економічного співробітництва та розвитку (далі - сертифікат ОЕСР) - сертифікат, виданий згідно з насіннєвими схемами ОЕСР;

сертифікат на насіння Міжнародної асоціації з контролю за якістю насіння (далі - сертифікат ISTA) - сертифікат, виданий згідно з правилами та в порядку, встановленими Міжнародною асоціацією з контролю за якістю насіння (ISTA);

органи з оцінки відповідності - підприємства, установи, організації чи їхні підрозділи, акредитовані національним органом України з акредитації та уповноважені відповідним центральним органом виконавчої влади на здійснення діяльності з оцінки відповідності у сфері насінництва та розсадництва;

уповноваження - надання підприємствам, установам, організаціям чи їхнім підрозділам, акредитованим національним органом України з акредитації, права на здійснення діяльності з оцінки відповідності у сфері насінництва та розсадництва.

Термін "атестат про акредитацію" вживається у значенні, наведеному у [Законі України](#) "Про акредитацію органів з оцінки відповідності".

Стаття 2. Об'єкти насінництва та розсадництва

До об'єктів насінництва та розсадництва належать:

види рослин;

сортів рослин (клон, лінія, гібрид першого покоління, популяція);

насіння і садивний матеріал;

насіннєві посіви та насадження.

Стаття 3. Суб'єкти насінництва та розсадництва

До суб'єктів насінництва та розсадництва належать фізичні особи - підприємці та юридичні особи, які здійснюють виробництво насіння та/або садивного матеріалу для його реалізації відповідно до цього Закону.

Стаття 4. Законодавство України у сфері насінництва та розсадництва

Законодавство України у сфері насінництва та розсадництва базується на [Конституції України](#) і складається з цього Закону, законів України ["Про охорону прав на сорти рослин"](#), ["Про карантин рослин"](#), інших законів та нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до них";

3) назву [розділу II](#) викласти в такій редакції:

"Розділ II

ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ НАСІННИЦТВА ТА РОЗСАДНИЦТВА";

4) [статті 5-9](#) викласти в такій редакції:

"Стаття 5. Органи виконавчої влади, що здійснюють державне управління та регулювання у сфері насінництва та розсадництва

Державне управління та регулювання у сфері насінництва та розсадництва здійснюють Кабінет Міністрів України, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва.

Стаття 6. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері насінництва та розсадництва

До повноважень Кабінету Міністрів України у сфері насінництва та розсадництва належать:

- забезпечення здійснення державної політики у сфері насінництва та розсадництва;
- визначення пріоритетних напрямів розвитку насінництва та розсадництва;
- координація діяльності центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, а також центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва;
- забезпечення розроблення і виконання державних цільових програм розвитку насінництва та розсадництва;
- прийняття в межах своїх повноважень нормативно-правових актів у сфері насінництва та розсадництва;
- державна підтримка розвитку насінництва та розсадництва і державне регулювання ринку насіння;
- організація міжнародного співробітництва з питань насінництва та розсадництва;
- здійснення інших повноважень, визначених цим Законом.

Стаття 7. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, у сфері насінництва та розсадництва

До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, у сфері насінництва та розсадництва належать:

- забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері насінництва та розсадництва;
- здійснення державного управління та регулювання у сфері насінництва та розсадництва;
- розроблення та організація виконання державних програм розвитку селекції, насінництва та розсадництва;

прийняття нормативно-правових актів відповідно до цього Закону;

затвердження форм документації на насіння і садивний матеріал, технологічних і методичних вимог у сфері насінництва та розсадництва щодо збереження сортових якостей, біологічних і урожайних властивостей сорту та посівних якостей насіння;

забезпечення формування державного резервного насінневого фонду і контроль за ефективним його використанням;

забезпечення організації, здійснення підготовки та атестації осіб на отримання свідоцтв аудиторів з сертифікації (агрономів-інспекторів), видача та скасування свідоцтва аудитора з сертифікації (агронома-інспектора), підвищення кваліфікації аудиторів із сертифікації (агрономів-інспекторів);

забезпечення проведення визначення сортових та посівних якостей насіння і сортових та товарних якостей садивного матеріалу;

уповноваження підприємств, установ, організацій чи їхніх підрозділів, акредитованих національним органом України з акредитації, на здійснення діяльності з оцінки відповідності у сфері насінництва та розсадництва;

сприяння розвитку ринку насіння і садивного матеріалу;

забезпечення ведення Реєстру суб'єктів насінництва та розсадництва, Реєстру аудиторів із сертифікації (агрономів-інспекторів), Реєстру органів з оцінки відповідності, Реєстру сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал, а також забезпечення відкритості та загальнодоступності цих реєстрів;

створення системи зонального лісового і декоративного насінництва та розсадництва; участь у міжнародному співробітництві з питань насінництва та розсадництва, а також виконання міжнародних договорів України у цій сфері;

забезпечення видачі та скасування відповідних сертифікатів у сфері насінництва та розсадництва;

здійснення інших повноважень, визначених цим Законом.

Стаття 8. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва

До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва, належать:

здійснення державного контролю за дотриманням вимог законодавства у сфері насінництва та розсадництва;

здійснення державного контролю за обігом насіння і садивного матеріалу на території України;

видача підтвердження на ввезення в Україну та вивезення з України зразків насіння і садивного матеріалу сортів рослин, не занесених до Реєстру сортів рослин України та/або до Переліку сортів рослин ОЕСР, для селекційних, дослідних робіт і експонування;

звернення до національного органу України з акредитації з письмовим умотивованим клопотанням щодо розгляду питання про тимчасове зупинення дії або скасування атестата про акредитацію органу з оцінки відповідності та притягнення органу з оцінки відповідності до відповідальності за порушення вимог законодавства;

звернення до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, з письмовим умотивованим клопотанням щодо розгляду питання про скасування свідоцтв аудиторів із сертифікації (агрономів-інспекторів);

участь у розробленні нормативно-правових актів у сфері насіння і садивного матеріалу; здійснення інших повноважень, визначених цим Законом.

Розділ III

СИСТЕМА НАСІННИЦТВА ТА РОЗСАДНИЦТВА

Стаття 9. Організація системи насінництва та розсадництва

Система насінництва та розсадництва включає категорії добазового, базового і сертифікованого насіння, вихідного, базового та сертифікованого садивного матеріалу, державний резервний насіннєвий фонд, колекційні маточні насадження багаторічних рослин";

5) абзац перший статті 10 після слів "що проводять дослідження у сфері насінництва" доповнити словами "та розсадництва";

6) статтю 12 викласти в такій редакції:

"Стаття 12. Право на виробництво та реалізацію насіння і садивного матеріалу

Фізичні особи - підприємці та юридичні особи мають право на виробництво насіння та/або садивного матеріалу, за умови додержання майнових прав інтелектуальної власності на сорти рослин.

Фізичні особи - підприємці та юридичні особи мають право на виробництво насіння і садивного матеріалу для його реалізації, за умови їх включення до Реєстру суб'єктів насінництва та розсадництва, а також у випадках, передбачених цим Законом.

Фізичні особи - підприємці та юридичні особи, не включені до Реєстру суб'єктів насінництва та розсадництва, мають право здійснювати реалізацію насіння і садивного матеріалу лише за умови наявності сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал та додержання майнових прав інтелектуальної власності на сорти рослин";

7) доповнити статтями 12¹-12⁵ такого змісту:

"Стаття 12¹. Вимоги до реєстрів системи насінництва та розсадництва

Для належного функціонування системи насінництва та розсадництва центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, забезпечує ведення в електронній формі та є держателем таких державних реєстрів:

Реєстр суб'єктів насінництва та розсадництва;

Реєстр аудиторів із сертифікації (агрономів-інспекторів);

Реєстр сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал;

Реєстр органів з оцінки відповідності.

Відомості, що містяться у зазначених державних реєстрах, є відкритими і загальнодоступними.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, забезпечує вільний, цілодобовий і безоплатний доступ до відомостей, що містяться у зазначених реєстрах, через мережу Інтернет.

Відомості державних реєстрів, передбачених частиною першою цієї статті, отримані шляхом доступу до них через мережу Інтернет:

мають статус офіційної інформації центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику;

не потребують будь-якого додаткового підтвердження центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику;

можуть використовуватися будь-якими органами державної влади та органами місцевого самоврядування, фізичними особами, фізичними особами - підприємцями, юридичними особами.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, надає суб'єктам видачі сертифікатів на насіння та садивний матеріал право внесення відомостей до Реєстру сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал при здійсненні сертифікації насіння і садивного матеріалу в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 12². Реєстр суб'єктів насінництва та розсадництва

Для включення до Реєстру суб'єктів насінництва та розсадництва фізична особа - підприємець або юридична особа подає заяву до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, в якій, крім відомостей про таку особу, зазначається:

наявність у штатному розписі спеціаліста відповідної кваліфікації для організації насінництва та/або розсадництва або наявність відповідної кваліфікації для організації насінництва та/або розсадництва безпосередньо у фізичної особи - підприємця;

наявність матеріально-технічної бази, необхідної для провадження господарської діяльності у сфері насінництва та/або розсадництва;

ботанічний таксон, назва сорту, категорія (генерація) та кількість (обсяг) насіння, садивного матеріалу, включеного до виробничої програми;

номер та дата видачі документа, на підставі якого фізичною особою - підприємцем або юридичною особою набуто право на використання сорту.

Підзаконні нормативно-правові акти не можуть встановлювати додаткові вимоги для включення до Реєстру суб'єктів насінництва та розсадництва.

Відповідальність за достовірність поданих відомостей несе заявник. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, має право перевіряти відомості, подані заявником, та подавати запити на відповідну інформацію до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також має доступ до даних державних реєстрів.

Форма заяви затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, та не може передбачати подання фізичною особою - підприємцем або юридичною особою документів, що підтверджують заявлені відомості та одночасно є в розпорядженні будь-яких органів державної влади та/або органів місцевого самоврядування чи містяться у державних реєстрах.

Рішення про включення фізичної особи - підприємця або юридичної особи до Реєстру суб'єктів насінництва та розсадництва або про відмову у включенні до цього реєстру приймається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, протягом 10 календарних днів з дня надходження заяви.

Копія рішення, зазначеного в частині п'ятій цієї статті, вручається (направляється) фізичній особі - підприємцю або юридичній особі не пізніше наступного робочого дня після його прийняття. Вручення (направлення) копії рішення, зазначеного у частині п'ятій цієї статті, здійснюється в будь-який спосіб, що забезпечує наявність доказів здійснення такого вручення (направлення).

Якщо протягом строку розгляду заяви, передбаченого частиною п'ятою цієї статті, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, не прийме рішення про включення або вмотивовану відмову у включенні до Реєстру суб'єктів насінництва та розсадництва, фізична особа - підприємець або юридична особа має право на виробництво насіння і садивного матеріалу для їх реалізації без включення до Реєстру суб'єктів насінництва та розсадництва з останнього дня строку розгляду заяви, передбаченого частиною п'ятою цієї статті.

Виключними підставами для відмови у включенні до Реєстру суб'єктів насінництва та розсадництва є:

невідповідність поданих документів вимогам цього Закону;

виявлення у поданих документах недостовірної інформації.

У разі зміни інформації про ботанічний таксон, назву сорту, категорію (генерацію) та кількість (обсяг) насіння, садивного матеріалу, включеного до виробничої програми, або номера та дати видачі документа, на підставі якого набуто право на використання сорту (але не рідше одного разу на рік), суб'єкт насінництва та розсадництва зобов'язаний подавати оновлені відомості до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику.

Рішення про виключення суб'єкта насінництва та розсадництва з Реєстру суб'єктів насінництва та розсадництва приймається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, у разі:

подання суб'єктом насінництва та розсадництва заяви про виключення з Реєстру суб'єктів насінництва та розсадництва;

неподання суб'єктом насінництва та розсадництва оновлених відомостей про ботанічний таксон, назву сорту, категорію (генерацію) та кількість (обсяг) насіння, садивного матеріалу, включеного до його виробничої програми, або номера та дати видачі документа, на підставі якого ним набуто право на використання сорту;

систематичного грубого порушення законодавства у сфері насінництва та розсадництва;

припинення юридичної особи чи підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця.

Реєстр суб'єктів насінництва та розсадництва містить такі відомості:

найменування/прізвище, ім'я та по батькові суб'єкта насінництва та розсадництва, його місцезнаходження/місце проживання;

ботанічний таксон, назва сорту, який він виробляє;

категорія (генерація) та кількість (обсяг) насіння, садивного матеріалу, включеного до виробничої програми;

номер та дата видачі документа, на підставі якого фізичною особою - підприємцем або юридичною особою набуто право на використання сорту.

Оновлення інформації Реєстру суб'єктів насінництва та розсадництва здійснюється протягом трьох робочих днів після прийняття рішення, що має наслідком зміну відомостей, що містяться в Реєстрі суб'єктів насінництва та розсадництва.

Порядок ведення Реєстру суб'єктів насінництва та розсадництва затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 12³. Реєстр аудиторів із сертифікації (агрономів-інспекторів)

Особа, яка отримала свідоцтво аудитора з сертифікації (агронома-інспектора), включається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, до Реєстру аудиторів із сертифікації (агрономів-інспекторів) не пізніше наступного робочого дня з дня видачі їй свідоцтва аудитора з сертифікації (агронома-інспектора).

Рішення про виключення особи з Реєстру аудиторів із сертифікації (агрономів-інспекторів) приймається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, у разі скасування свідоцтва аудитора із сертифікації (агронома-інспектора) не пізніше наступного робочого дня після прийняття рішення про скасування свідоцтва.

Оновлення інформації Реєстру аудиторів із сертифікації (агрономів-інспекторів) здійснюється протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення, що має наслідком зміну відомостей, що містяться в Реєстрі аудиторів із сертифікації (агрономів-інспекторів), крім інформації про включення або виключення особи з Реєстру аудиторів із сертифікації (агрономів-інспекторів), яка оновлюється у строки, встановлені цим Законом.

Реєстр аудиторів із сертифікації (агрономів-інспекторів) містить такі відомості:

прізвище, ім'я та по батькові аудитора із сертифікації (агронома-інспектора);

дата видачі та номер свідоцтва аудитора із сертифікації (агронома-інспектора);

дата видачі та номер свідоцтва про підвищення кваліфікації (за наявності);

види робіт, які аудитор із сертифікації (агроном-інспектор) має право здійснювати;

дата скасування чи тимчасового зупинення дії свідоцтва аудитора із сертифікації (агронома-інспектора);

посада аудитора із сертифікації (агронома-інспектора), якщо аудитор провадить свою діяльність як посадова особа центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, чи державного підприємства, установи, організації, що входить до сфери управління такого органу.

Порядок ведення Реєстру аудиторів із сертифікації (агрономів-інспекторів) затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 12⁴. Реєстр органів з оцінки відповідності

Підприємства, установи, організації чи їхні підрозділи, акредитовані та уповноважені у встановленому цим Законом порядку на здійснення діяльності з оцінки відповідності у сфері насінництва та розсадництва, включаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, до Реєстру органів з оцінки відповідності не пізніше наступного робочого дня з дня прийняття рішення про уповноваження.

Реєстр органів з оцінки відповідності містить відомості про юридичну особу, її матеріально-технічну базу, кількість кваліфікованого персоналу, який працює на постійній основі, наявність лабораторій.

Оновлення інформації Реєстру органів з оцінки відповідності здійснюється протягом одного робочого дня з дня прийняття рішення про зміну відомостей, що містяться в Реєстрі органів з оцінки відповідності.

Підприємство, установа, організація чи їхній підрозділ виключається з Реєстру органів з оцінки відповідності та позбавляється права на здійснення діяльності з оцінки відповідності у сфері насінництва та розсадництва у разі скасування атестата про акредитацію або рішення про уповноваження.

Порядок ведення Реєстру органів з оцінки відповідності встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 12⁵. Реєстр сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал

Відомості про видані сертифікати на насіння та/або садивний матеріал вносяться до Реєстру сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал суб'єктом видачі відповідного сертифіката не пізніше наступного робочого дня з дня видачі.

Реєстр сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал містить такі відомості:

номер, дата видачі та строк дії відповідного сертифіката;

найменування/прізвище, ім'я та по батькові суб'єкта насінництва та розсадництва, якому видано сертифікат;

ботанічний таксон, назва сорту, категорія (генерація), номер та маса партії, номери етикеток;

інформація (відмітка) про скасування сертифіката.

Порядок ведення Реєстру сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал встановлюється Кабінетом Міністрів України";

8) статті 13, 15-18 викласти в такій редакції:

"Стаття 13. Права та обов'язки суб'єктів насінництва та розсадництва

Суб'єкти насінництва та розсадництва мають право:

на перевагу при розташуванні насінневих посівів сортів рослин (клонів, ліній, гібридів першого покоління) перехреснозапилюваних культур перед іншими товаровиробниками;

вимагати відшкодування завданих збитків від перехресного запилення посівів перехреснозапилюваних культур іншим сортом внаслідок порушення їхнього права на перевагу при розташуванні насінневих посівів, встановленого цим Законом;

звертатися до відповідних органів виконавчої влади або до суду в разі порушення прав, наданих їм цим Законом;

брати участь у виконанні державних цільових програм щодо виробництва насіння і садивного матеріалу;

брати участь у формуванні державного резервного насінневого фонду.

Порядок узгодження розташування насінневих посівів встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику.

Суб'єкти насінництва та розсадництва зобов'язані:

додержуватися майнових прав інтелектуальної власності на сорти рослин при виробництві та реалізації насіння і садивного матеріалу;

додержуватися технологічних і методичних вимог у сфері насінництва та розсадництва щодо збереження сортових якостей, біологічних і урожайних властивостей сорту та посівних якостей насіння і садивного матеріалу;

гарантувати відповідність насіння і садивного матеріалу, що підлягає реалізації, сортовим і посівним (товарним) якостям, зазначеним у сертифікатах на насіння і садивний матеріал;

зберігати дублікати проб насіння і садивного матеріалу (відповідно до біологічної здатності) упродовж строку дії сертифікатів на насіння або садивний матеріал;

вести щодо кожного сорту насінницьку документацію за встановленими формами і зберігати її протягом трьох років;

додержуватися встановленого законодавством у сфері насінництва та розсадництва порядку пакування, маркування, транспортування та зберігання насіння і садивного матеріалу;

відшкодовувати матеріальні збитки споживачу в разі реалізації йому некондиційного насіння чи садивного матеріалу;

здійснювати внутрішньогосподарський контроль за виробництвом та обігом насіння і садивного матеріалу;

у разі створення базових маточних насаджень формувати їх вихідним садивним матеріалом багаторічних рослин, отриманих від базових розсадників.

Посадові особи суб'єкта насінництва та розсадництва в разі проведення заходів державного контролю у сфері насінництва та розсадництва зобов'язані сприяти посадовим особам, які здійснюють державний контроль у сфері насінництва та розсадництва, у виконанні їхніх повноважень.

Суб'єкти насінництва та розсадництва також можуть мати інші права та обов'язки, визначені законом";

"Стаття 15. Введення в обіг насіння і садивного матеріалу

Насіння і садивний матеріал вводяться в обіг після їх сертифікації. Сертифікати на насіння або сертифікати на садивний матеріал можуть бути видані, якщо:

насіння та/або садивний матеріал належить до сорту, занесеного до Реєстру сортів рослин України;

насіння за сортовими або посівними якостями відповідає вимогам законодавства у сфері насінництва та розсадництва;

садивний матеріал за сортовими або товарними якостями відповідає вимогам законодавства у сфері насінництва та розсадництва.

Стаття 16. Вимоги щодо визначення сортових і посівних якостей насіння та сортових і товарних якостей садивного матеріалу

При визначенні сортових і посівних якостей насіння та сортових і товарних якостей садивного матеріалу використовуються єдині методи та лабораторно-технічні засоби, єдина термінологія і нормативна документація.

Стаття 17. Визначення сортових і посівних якостей насіння та сортових і товарних якостей садивного матеріалу

Визначення сортових якостей насіння і садивного матеріалу здійснюється шляхом польового оцінювання, ділянкового та лабораторного сортового контролю на відповідність сорту морфологічним ознакам, визначеним при його реєстрації.

Польове оцінювання садивного матеріалу, призначеного для реалізації, та багаторічних насаджень плодкових, ягідних, горіхоплідних, малопоширених культур, винограду та хмелю проводиться щорічно, незалежно від обсягів виробництва, з метою визначення якості та видачі сертифіката.

Якщо посів (насадження) за сортовими якостями не відповідає вимогам до заявленої категорії, одержане насіння та/або садивний матеріал може бути переведено в нижчу категорію, вимогам якої воно відповідає. У разі якщо посів (насадження) не відповідає вимогам заявленої категорії, аудитор з сертифікації (агроном-інспектор) знижує її до тієї категорії, вимогам якої він відповідає.

У разі невідповідності посіву (насадження) вимогам, встановленим законодавством у сфері насінництва та розсадництва, він вилучається з числа насіннєвих (розсадницьких).

Насіння, яке не може бути використане на посів, продовольчі, кормові або інші цілі, знищується під наглядом посадової особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва, за рахунок власника насіння.

Садивний матеріал, який не може бути використаний для створення багаторічних насаджень або в інших цілях, знищується під наглядом посадової особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва, за рахунок власника садивного матеріалу.

Кожна партія насіння і садивного матеріалу для реалізації повинна супроводжуватися сертифікатами:

насіння - сертифікатом, що засвідчує його сортові якості, та сертифікатом, що засвідчує його посівні якості;

садивний матеріал - сертифікатом, що засвідчує його сортові якості, та сертифікатом, що засвідчує його товарні якості.

За результатами визначення сортових якостей аудитор з сертифікації (агроном-інспектор) видає акт польового оцінювання, який є підставою для видачі сертифіката, що засвідчує сортові якості насіння та/або садивного матеріалу.

Форма акта польового оцінювання затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику.

Використання для сівби/посадки насіння та/або садивного матеріалу, що не має відповідного сертифіката, забороняється.

Визначення посівних якостей насіння або товарних якостей садивного матеріалу здійснюється органом з оцінки відповідності шляхом аналізу проб, відібраних від партій насіння та/або садивного матеріалу аудиторами з сертифікації (агрономами-інспекторами).

Якщо за результатами аналізу проб насіння та/або садивний матеріал відповідають вимогам законодавства у сфері насінництва та розсадництва, на таке насіння та/або садивний матеріал видаються сертифікати, що засвідчують посівні якості насіння або товарні якості садивного матеріалу.

Взяття проб і визначення сортових та посівних якостей насіння або сортових і товарних якостей садивного матеріалу, що експортуються, здійснюються відповідно до міжнародних правил.

Стаття 18. Проведення сертифікації насіння і садивного матеріалу

Сертифікації підлягає:

насіння і садивний матеріал сорту, занесеного до Реєстру сортів рослин України;

насіння і садивний матеріал сорту, занесеного до Переліку сортів рослин ОЕСР, тих рослин, до схем сертифікації яких приєдналася Україна та які вирощуються з метою експорту.

Сертифікати видаються на платній основі.

Порядок формування вартості послуг із проведення сертифікації у сфері насінництва та розсадництва органами з оцінки відповідності державної форми власності та аудиторами із сертифікації (агрономами-інспекторами), які провадять свою діяльність як посадові особи центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, чи державного підприємства, установи, організації, що входить до сфери його управління, визначається Кабінетом Міністрів України.

Оплата послуг з проведення сертифікації органами з оцінки відповідності приватної форми власності та аудиторами із сертифікації (агрономами-інспекторами), які провадять свою діяльність як незалежні експерти, здійснюється на договірних засадах.

За результатами проведення сертифікації видаються сертифікати, що засвідчують сортові або посівні якості насіння, чи сертифікати, що засвідчують сортові або товарні якості садивного матеріалу.

Суб'єктами видачі сертифікатів, що засвідчують сортові якості насіння або садивного матеріалу, є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, або органи з оцінки відповідності, що входять до сфери його управління.

Суб'єктами видачі сертифікатів, що засвідчують посівні якості насіння або товарні якості садивного матеріалу, є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, або органи з оцінки відповідності будь-якої форми власності.

Порядок проведення сертифікації, видачі та скасування сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал та форма сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал затверджуються Кабінетом Міністрів України";

9) доповнити статтями 18¹ та 18² такого змісту:

"Стаття 18¹. Орган з оцінки відповідності

Орган з оцінки відповідності має право здійснювати діяльність з оцінки відповідності у сфері насінництва та розсадництва лише за умови, що він уповноважений центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику.

Орган з оцінки відповідності:

встановлює відповідність насіння і садивного матеріалу вимогам законодавства у сфері насінництва та розсадництва шляхом визначення посівних якостей насіння і товарних якостей садивного матеріалу;

здійснює лабораторний сортовий контроль насіння і садивного матеріалу;

видає сертифікати на сортові і посівні якості насіння та сортові і товарні якості садивного матеріалу;

здійснює інші функції, на виконання яких його уповноважено відповідно до цього Закону.

Підприємство, установа, організація чи їхній підрозділ може бути уповноважено рішенням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, на здійснення діяльності з оцінки відповідності у сфері насінництва та розсадництва, якщо таке підприємство, установа, організація чи їхній підрозділ:

є юридичною особою - резидентом України;

може підтвердити відповідний рівень компетентності;

має належну кількість кваліфікованого персоналу, який працює на постійних умовах, достатню для проведення робіт з оцінки відповідності;

не використовує фінансові та матеріальні ресурси суб'єктів насінництва та розсадництва;

має належне інформаційно-технічне забезпечення, фінансові та матеріальні ресурси, які дають змогу проводити роботи з оцінки відповідності;

має акредитовані лабораторії (центри);

має систему управління якістю;

не має комерційної або іншої заінтересованості щодо об'єктів заявки;

має належну матеріально-технічну базу та інші об'єкти інфраструктури;

не має комерційної або іншої заінтересованості щодо продукції, яку оцінює.

Порядок підтвердження підприємствами, установами, організаціями чи їхніми підрозділами відповідного рівня компетентності, вимоги щодо кількості кваліфікованого персоналу, що працює на постійній основі, вимоги до фінансових та матеріальних ресурсів, вимоги до акредитованих лабораторій та системи управління якістю, перелік документів, необхідних для отримання уповноваження, та порядок їх подання затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику.

Виключними підставами для відмови в уповноваженні є:

невідповідність підприємства, установи, організації чи їхнього підрозділу вимогам, встановленим цією статтею;

виявлення недостовірних відомостей у документах.

Підприємство, установа, організація чи їхній підрозділ, щодо якого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, прийнято рішення про відмову в уповноваженні, повторно подає заяву після усунення всіх виявлених недоліків.

Рішення про скасування уповноваження приймається у разі:

подання органом з оцінки відповідності заяви про скасування уповноваження;

виявлення недостовірних відомостей у документах;

скасування атестата про акредитацію органу з оцінки відповідності шляхом прийняття відповідного рішення;

виявлення фактів порушення законодавства з питань оцінки відповідності.

Рішення про скасування уповноваження приймається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, який інформує про це у десятиденний строк орган з оцінки відповідності.

Контроль за діяльністю органу з оцінки відповідності щодо виконання функцій, на які його уповноважено, здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Органи з оцінки відповідності можуть додатково акредитуватися у відповідних системах сертифікації та/або оцінки відповідності міжнародних організацій, учасницею яких є Україна, або інших профільних організаціях та/або асоціаціях у сфері насінництва та розсадництва.

Стаття 18². Аудитори із сертифікації (агрономи-інспектори)

Для отримання свідоцтва аудитора із сертифікації (агронома-інспектора) особа повинна:

мати повну вищу агрономічну освіту та стаж роботи за спеціальністю не менше одного року;

пройти атестацію шляхом складання кваліфікаційного іспиту.

Аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) не може бути особа з обмеженою дієздатністю або визнана недієздатною за рішенням суду.

Особа, яка має намір скласти кваліфікаційний іспит, подає до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику:

заяву встановленого зразка;

копію документа про повну вищу освіту;

документ, що підтверджує стаж роботи.

Форма заяви на складання кваліфікаційного іспиту затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику.

Під час проведення кваліфікаційного іспиту перевіряється та підтверджується рівень теоретичних і практичних знань та умінь особи у сфері насінництва та розсадництва.

Особі, яка успішно склала кваліфікаційний іспит, видається свідоцтво аудитора із сертифікації (агронома-інспектора). У свідоцтві зазначається вид робіт, які аудитор із сертифікації (агроном-інспектор) має право здійснювати. Особа, яка не склала кваліфікаційний іспит, допускається до його повторного складання не раніше ніж через два місяці.

Свідоцтво аудитора із сертифікації (агронома-інспектора) є безстроковим та видається безоплатно. Аудитори із сертифікації (агрономи-інспектори) зобов'язані не рідше одного разу на три роки підвищувати свою кваліфікацію. Порядок підвищення кваліфікації та внесення відповідної інформації до Реєстру аудиторів із сертифікації (агрономів-інспекторів) встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику. Невиконання вимоги щодо підвищення кваліфікації у встановлені цим Законом строки є підставою для тимчасового зупинення дії свідоцтва аудитора із сертифікації (агронома-інспектора) на період до одержання свідоцтва про підвищення кваліфікації.

Рішення про тимчасове зупинення дії свідоцтва аудитора із сертифікації (агронома-інспектора) приймається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику.

Дія свідоцтва аудитора із сертифікації (агронома-інспектора) поновлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, протягом п'яти днів з дня одержання свідоцтва про підвищення кваліфікації.

Свідоцтво аудитора із сертифікації (агронома-інспектора) скасовується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, у таких випадках:

- за зверненням аудитора із сертифікації (агронома-інспектора);
- за рішенням суду, у тому числі щодо обмеження дієздатності особи, яка є аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором), визнання її недієздатною, безвісно відсутньою;
- надання завідомо неправдивих відомостей, що призвели до прийняття рішення про видачу свідоцтва аудитора із сертифікації (агронома-інспектора);
- у разі встановлення центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва, факту систематичного грубого порушення аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) законодавства у сфері насінництва та розсадництва;
- на підставі свідоцтва про смерть.

Порядок видачі, скасування, тимчасового зупинення дії та форма свідоцтва аудитора із сертифікації (агронома-інспектора) встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Аудитор із сертифікації (агроном-інспектор) може провадити свою діяльність як незалежний експерт або як посадова особа центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, чи державного підприємства, установи, організації, що входить до сфери його управління.

Аудитор із сертифікації (агроном-інспектор) з урахуванням обмежень, встановлених цим Законом, має право здійснювати у сфері насінництва та розсадництва:

- визначення сортових якостей насіння і садивного матеріалу та видачу актів польового оцінювання;
- відбір проб;
- брати участь у маркуванні партій насіння і садивного матеріалу.

Роботи з визначення сортових якостей насіння і садивного матеріалу (польове оцінювання) категорій добазового і базового насіння та категорій вихідного і базового садивного матеріалу проводить виключно аудитор із сертифікації (агроном-інспектор), який є посадовою особою центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, чи державного підприємства, установи, організації, що входить до сфери його управління, а роботи із визначення сортових якостей інших категорій можуть проводити будь-які аудитори із сертифікації (агрономи-інспектори), за умови вибіркового оцінювання таких робіт аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором), який є посадовою особою відповідного центрального органу виконавчої влади чи державного підприємства, установи, організації, що входить до сфери управління такого органу.

Аудитори із сертифікації (агрономи-інспектори) несуть відповідальність за результати та якість своєї роботи у сфері насінництва та розсадництва згідно із законом";

10) статті 19-21 викласти в такій редакції:

"Стаття 19. Використання насіння і садивного матеріалу сортів, не занесених до Реєстру сортів рослин України

Кондиційне насіння і садивний матеріал сортів, не занесених до Реєстру сортів рослин України, можуть використовуватися для посівних цілей лише у разі, якщо:

розмноження насіння сорту, включеного до Переліку сортів рослин ОЕСР, до насінневих схем сертифікації яких приєдналася Україна, здійснюється для вивезення за межі України;

заявник сорту створює запас насіння та садивного матеріалу для набуття майнових прав інтелектуальної власності на нього.

Стаття 20. Ввезення та вивезення насіння і садивного матеріалу

Ввезення на територію України насіння і садивного матеріалу здійснюється за умови належності його до сорту, занесеного до Реєстру сортів рослин України та/або Переліку сортів рослин ОЕСР, тих сільськогосподарських рослин, до схем сортової сертифікації яких приєдналася Україна, а також в інших випадках, визначених цією статтею.

Ввезення на територію України та вивезення за її межі насіння і садивного матеріалу сорту, не занесеного до Реєстру сортів рослин України, але занесеного до Переліку сортів рослин ОЕСР, тих сільськогосподарських рослин, до схем сортової сертифікації яких приєдналася Україна, здійснюються виключно для цілей розмноження та подальшого вивезення за межі України в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Митне оформлення насіння і садивного матеріалу здійснюється за наявності фітосанітарного сертифіката та сертифіката країни-експортера, що засвідчує якість насіння та/або садивного матеріалу, або сертифіката ОЕСР і сертифіката ISTA.

Насіння і садивний матеріал, що ввозяться на територію України та на які видані сертифікати ОЕСР та сертифікати ISTA, не потребують додаткової перевірки показників, зазначених у цих сертифікатах.

Насіння і садивний матеріал, що ввозяться для реалізації на території України, повинні відповідати вимогам, встановленим законодавством у сфері насінництва та розсадництва.

Ввезення на територію України та вивезення за її межі зразків насіння і садивного матеріалу сортів рослин, не включених до Реєстру сортів рослин України та/або Переліку сортів рослин ОЕСР, можуть здійснюватися для селекційних, дослідних робіт і експонування суб'єктами насінництва та розсадництва на основі підтвердження, виданого центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва.

Порядок видачі підтвердження або відмови в його видачі, переоформлення, видачі дублікату чи анулювання підтвердження встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Видача підтвердження, його переоформлення та видача дублікату здійснюються безоплатно.

Для отримання підтвердження суб'єкт насінництва та розсадництва подає до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва, або до центру надання адміністративних послуг заяву за формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України.

Інформація про прийняття заяви центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва, або центром надання адміністративних послуг у порядку інформаційної взаємодії направляється центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері митної справи.

Відповідальність за достовірність зазначених відомостей, що містяться у заяві, несе суб'єкт господарювання - заявник.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва, має право перевіряти відомості, зазначені в заяві. Для перевірки відомостей, зазначених у заяві, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва, має право запитувати відповідну інформацію в органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також має доступ до даних державних реєстрів.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва, зобов'язаний прийняти рішення про видачу підтвердження або про обґрунтовану відмову у його видачі не пізніше п'яти робочих днів з дня отримання заяви.

Підтвердження або обґрунтована відмова у його видачі направляється (вручається) суб'єкту насінництва та розсадництва, а також у порядку інформаційної взаємодії центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері митної справи, не пізніше наступного робочого дня після прийняття відповідного рішення у будь-який спосіб, що забезпечує наявність доказів здійснення такого направлення (вручення).

Порядок інформаційної взаємодії центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва, і центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері митної справи, визначається Кабінетом Міністрів України.

Виключними підставами для обґрунтованої відмови у видачі підтвердження є:

перевищення дозволених кількісних обмежень на обсяг зразків насіння та/або садивного матеріалу, що ввозиться в Україну для селекційних, дослідних робіт і експонування;

встановлення факту подання недостовірних відомостей у заяві.

У разі якщо через п'ять робочих днів з дня закінчення встановленого строку суб'єкт господарювання не отримав підтвердження або обґрунтовану відмову у його видачі, він має право на ввезення в Україну або вивезення з України зразків насіння і садивного матеріалу без підтвердження на підставі копії заяви (з описом прийнятих документів) з відміткою про дату її прийняття центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва, за умови відсутності у центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері митної справи, інформації про відмову у видачі підтвердження.

Підтвердження діє з дня його видачі до дня фактичного ввезення в Україну або вивезення з України погодженого обсягу насіння або садивного матеріалу, але не більше одного року.

Зразки насіння і садивного матеріалу, що ввозяться в Україну або вивозяться з України для селекційних, дослідних робіт і експонування суб'єктами насінництва та розсадництва, не підлягають сертифікації. Карантинний огляд зазначених зразків здійснюється безоплатно.

Обсяг зразків насіння та садивного матеріалу сорту рослин, що ввозяться для селекційних, дослідних робіт і експонування протягом одного календарного року, не повинен перевищувати тридцятикратного обсягу посадкового матеріалу сорту, що

надається для проведення одного року польових досліджень з кваліфікаційної експертизи сортів рослин на придатність для поширення в Україні.

Для сортів рослин (родів і видів), рішення щодо придатності яких для поширення в Україні приймається за даними заявника, зразки насіння та садивного матеріалу для селекційних, дослідних робіт і експонування ввозяться в кількості, що подається разом із заявкою на сорт рослин.

Суб'єкт насінництва та розсадництва, який отримав підтвердження, до 1 лютого року, наступного за роком, в якому здійснено ввезення в Україну зразків насіння і садивного матеріалу для селекційних, дослідних робіт і експонування, зобов'язаний письмово повідомити центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва, про фактичний обсяг ввезених зразків насіння і садивного матеріалу та їх подальше використання (місце вирощування та обсяги отриманого врожаю).

Контроль за використанням зразків насіння і садивного матеріалу, що ввозяться для селекційних, дослідних робіт і експонування, а також за врожаєм, отриманим з таких зразків, здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва.

Стаття 21. Маркування та пакування насіння і садивного матеріалу

Насіння і садивний матеріал, що вводяться в обіг, обов'язково маркуються і пакуються згідно із законодавством у сфері насінництва та розсадництва";

11) частину першу статті 22 викласти в такій редакції:

"Суб'єкт насінництва гарантує відповідність сортових і посівних якостей насіння, а суб'єкт розсадництва - сортових і товарних якостей садивного матеріалу вимогам законодавства у сфері насінництва та розсадництва, про що зазначається у сертифікатах";

12) статті 23-26 і 28 викласти в такій редакції:

"Стаття 23. Арбітражне (експертне) визначення посівних якостей насіння і товарних якостей садивного матеріалу

Арбітражне (експертне) визначення посівних якостей насіння і товарних якостей садивного матеріалу може здійснюватися на вимогу споживача або суб'єкта насінництва та розсадництва центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва.

Порядок арбітражного (експертного) визначення якості насіння і садивного матеріалу та порядок оформлення відповідних заяв встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Розділ V

ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД (КОНТРОЛЬ) У СФЕРІ НАСІННИЦТВА ТА РОЗСАДНИЦТВА

Стаття 24. Державний орган нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва

Державний нагляд (контроль) у сфері насінництва та розсадництва здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва, та його територіальні органи в порядку, встановленому законом.

Стаття 25. Посадові особи, які здійснюють державний нагляд (контроль) у сфері насінництва та розсадництва

Здійснення державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва покладається на інспекторів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва.

На посадових осіб, які здійснюють державний нагляд (контроль) у сфері насінництва та розсадництва, поширюється дія Закону України "Про державну службу".

Стаття 26. Повноваження посадових осіб з питань нагляду (контролю) у сфері насінництва та розсадництва

Посадові особи, які здійснюють державний нагляд (контроль) у сфері насінництва та розсадництва, у межах своїх повноважень при здійсненні заходів державного контролю мають право:

- контролювати додержання суб'єктами насінництва та розсадництва вимог законодавства у сфері насінництва та розсадництва;

- давати обов'язкові для виконання суб'єктами насінництва та розсадництва вказівки про усунення порушень щодо ведення насінництва та розсадництва і визначати строк усунення виявлених порушень;

- безперешкодного доступу в будь-яке місце вирощування, оброблення та зберігання насіння і садивного матеріалу відповідно до закону;

- ознайомлюватися з документацією щодо насінництва та розсадництва, відкривати будь-яку упаковку (контейнер) з насінням чи садивним матеріалом для відбору контрольних проб;

- накладати на винних осіб адміністративні стягнення за порушення вимог цього Закону та інших нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до цього Закону;

- звертатися до суду щодо застосування заходів реагування у вигляді зупинення або заборони реалізації насіння і садивного матеріалу, якщо під час перевірки виявлено невідповідність їхніх якісних показників вимогам законодавства;

- виконувати інші повноваження, визначені законом";

"Стаття 28. Відповідальність за порушення законодавства у сфері насінництва та розсадництва

Особи, винні в порушенні законодавства у сфері насінництва та розсадництва, несуть відповідальність згідно із законом.

Суб'єкт насінництва та розсадництва позбавляється права займатися виробництвом, реалізацією та використанням насіння і садивного матеріалу шляхом виключення з Реєстру суб'єктів насінництва та розсадництва у разі систематичного грубого порушення ним законодавства у сфері насінництва та розсадництва.

У разі систематичного грубого порушення аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) законодавства у сфері насінництва та розсадництва він позбавляється права провадити діяльність у сфері насінництва та розсадництва строком на п'ять років, а видане йому свідоцтво аудитора із сертифікації (агронома-інспектора) скасовується.

Накладення стягнення не звільняє винних осіб від відшкодування збитків у випадках і порядку, передбачених законом".

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування, крім підпункту 10 пункту 3 розділу I в частині визнання сертифікатів ОЕСР та ISTA і пунктів 2 та 3 цього розділу, які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Установити, що сертифікація насіння і садивного матеріалу, не завершена до набрання чинності цим Законом, проводиться відповідно до законодавства, що діяло на момент подачі повідомлення про проведення сертифікації насіння і садивного матеріалу.

3. Кабінету Міністрів України:

1) протягом трьох місяців з дня, наступного за днем опублікування цього Закону, але не пізніше дня набрання чинності цим Законом:

прийняти нормативно-правові акти, передбачені цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону;

забезпечити прийняття міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади нормативно-правових актів, що випливають із цього Закону;

2) протягом шести місяців з дня, наступного за днем опублікування цього Закону, але не пізніше дня набрання чинності цим Законом забезпечити:

організацію навчання та видачу свідоцтв аудиторам із сертифікації (агрономам-інспекторам);

створення та функціонування передбачених цим Законом систем сертифікації насіння і садивного матеріалу та реєстрації прав на сорти рослин;

передачу матеріалів заявок на сорти рослин, поданих до набрання чинності цим Законом, відповідному центральному органу виконавчої влади, відповідальному за державну реєстрацію прав на сорти рослин згідно із цим Законом;

передачу існуючих реєстрів та відомостей, необхідних для їх ведення, відповідним центральним органам виконавчої влади, що згідно із цим Законом відповідають за забезпечення їх ведення.

Президент України	П.ПОРОШЕНКО
м. Київ	
8 грудня 2015 року	
№ 864-VIII	